

En jämförande analys av kostnader och ersättning från kommunerna att utföra personlig assistans

Grant Thornton

23 april 2025

Vi som presenterar idag

Mats Fagerlund

Partner och branschansvarig för Vård och omsorg

Hugo Larsson

Senior Associate, Advisory

Uppdrag och metodik

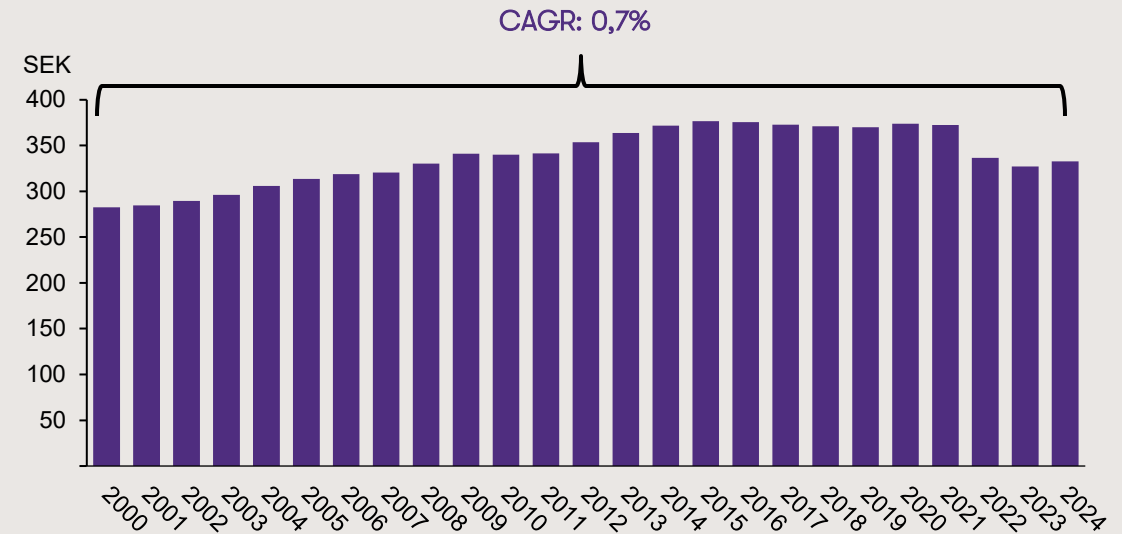
- Utreda:
 - i. Skillnader mellan privata utförarens ersättning och kommunala assistansanordnares kostnader
 - ii. Huruvida kommunalt beslutade timersättningar täcker de faktiska kostnaderna för att utföra assistans
 - iii. Uppdatering av den tidigare rapporten *Assistansens samhällskostnader*
- Metodik:
 - i. Offentlig data för privata aktörer
 - ii. Inhämtning av data från kommuner

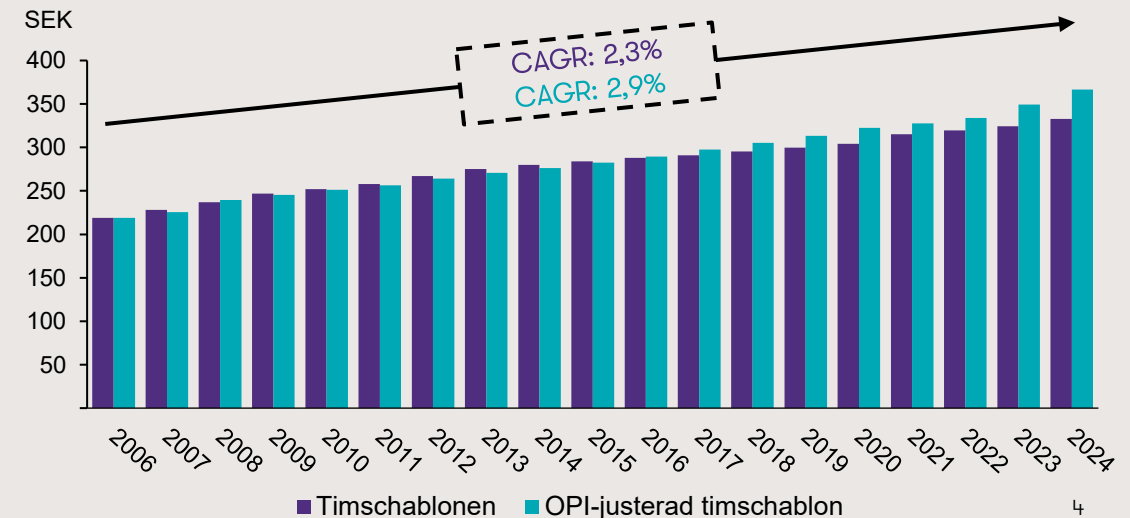
Uppräkningen av assistans- ersättningen har urholkats över tid

- Sedan 2000 har den reala ersättningsökningen varit modest
- Den reala ersättningen har under de senaste tre åren väsentligt understigit 2021 års nivå
- Uppräkningarna av timschablonen täcker inte sedan 2017 bedömda årliga kostnadsökningar enligt OPI och gapet har ökat
- Senaste årens uppräkning av timschablonen bedöms inte ha varit tillräcklig för att täcka assistansanordnares kostnadsökningar
- En indexering av timschablonen diskuteras för närvarande

KPI-justerad timschablon – 2000-2024

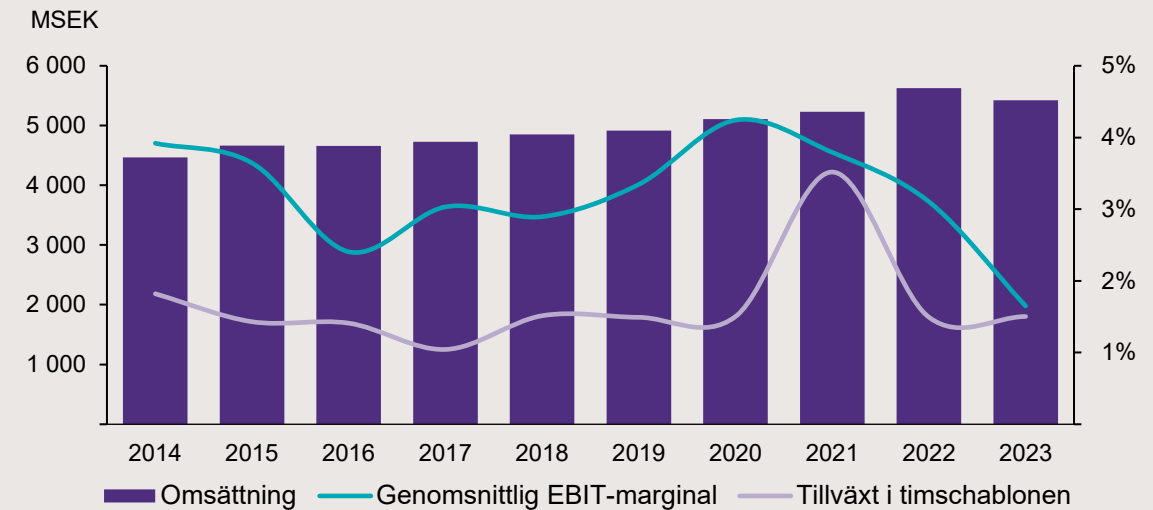
OPI-justerad timschablon – 2006-2024

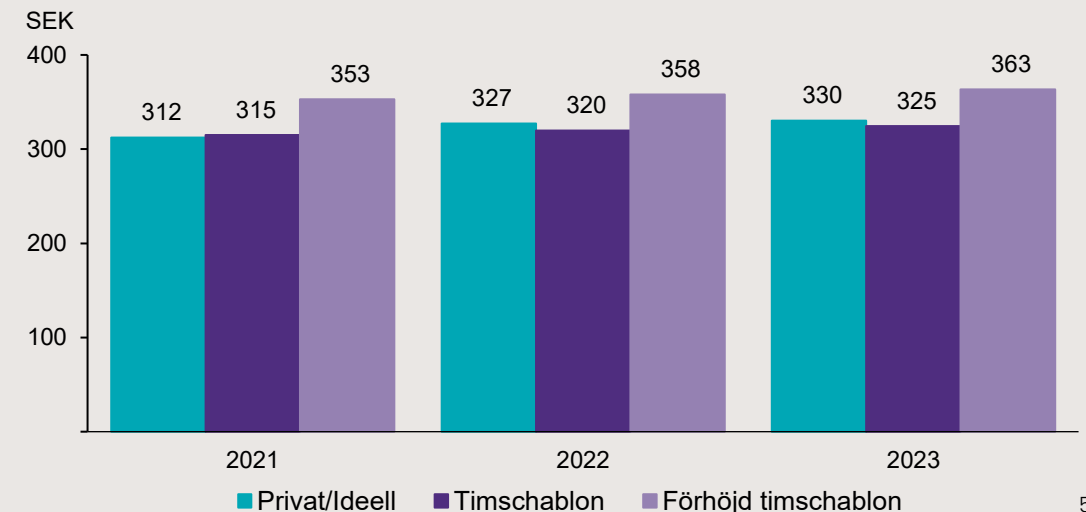
En ansträngd finansiell situation i privata assistansbranschen

- Lönsamheten faller för tredje året i rad
- Genomsnittlig rörelsemarginal om 1,6 procent under 2023 (3,1 procent under 2022)
- Klart lägsta lönsamhetsnivå som uppmäts i vård- och omsorgssektorn under den senaste 15-årsperioden
- Assistansbolagens rörelsekostnader utgörs till ca 90 procent av personalkostnader
 - Svårigheter att ytterligare effektivisera verksamheter
 - Fortsatt marginalpress om timschablonen inte justeras i linje med framtida löneökningar
- Den genomsnittliga timkostnaden för privata assistansanordnare estimeras fortsatt ligga strax över timschablonen för år 2023

Finansiell utveckling för analyserade assistansbolag – 2014-2023

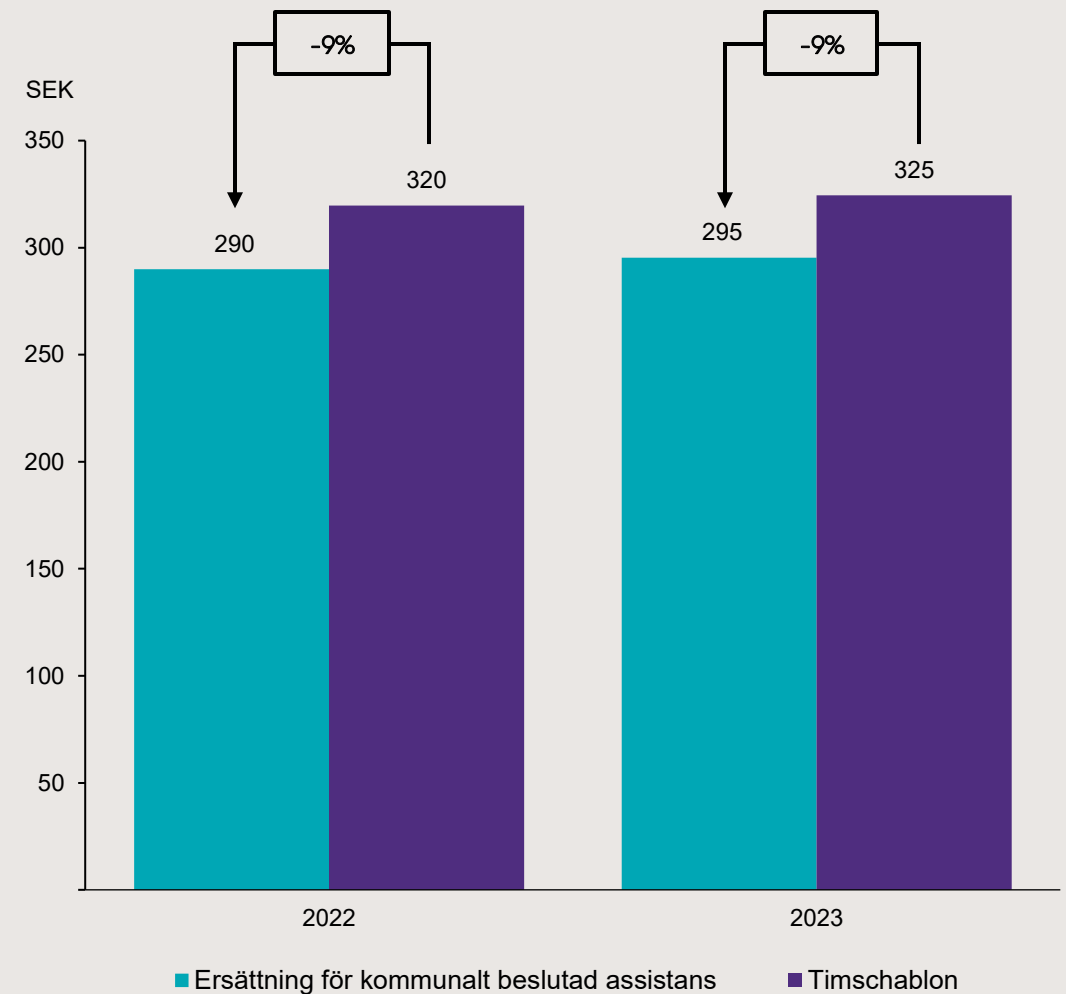
Estimerad genomsnittlig timkostnad – 2021-2023

Den kommunalt beslutade ersättningen understiger timschablonen med 9 procent

- Den genomsnittliga kommunalt beslutade ersättningen i vår undersökning understiger timschablonen med cirka 30 kronor under 2022 och 2023
- Ersättningsökningen antas inte vara i närheten av att täcka kostnadsökningarna
- Majoriteten av kommunerna med en kommunalt beslutad timschablon har valt att justera ersättningen i den takt som den statliga timschablonen utvecklas
- Möjlighet ges i många kommuner att ansöka om högre ersättning

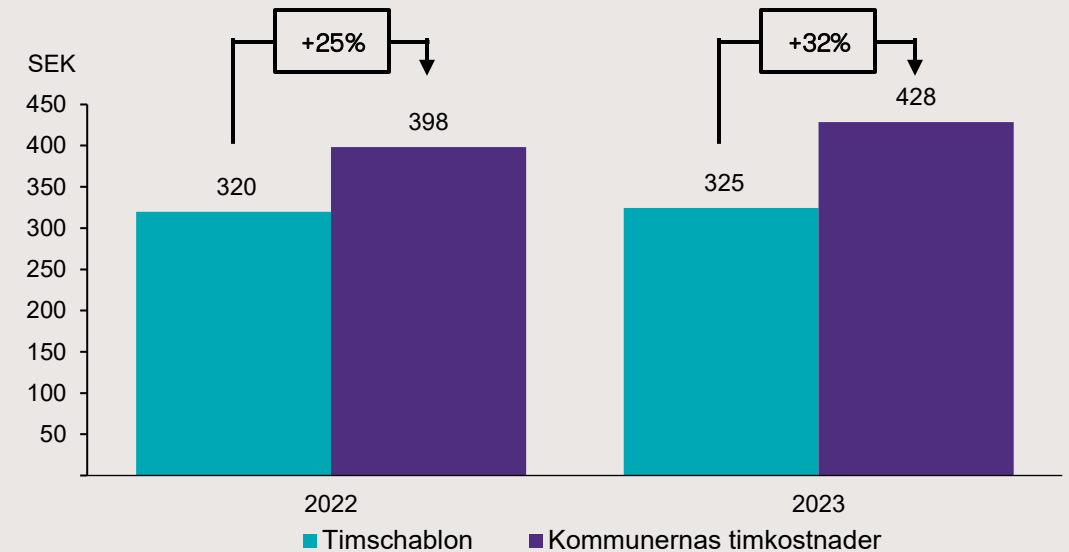
Ersättning för kommunalt beslutad assistans vs. Timschablonen – 2022 och 2023

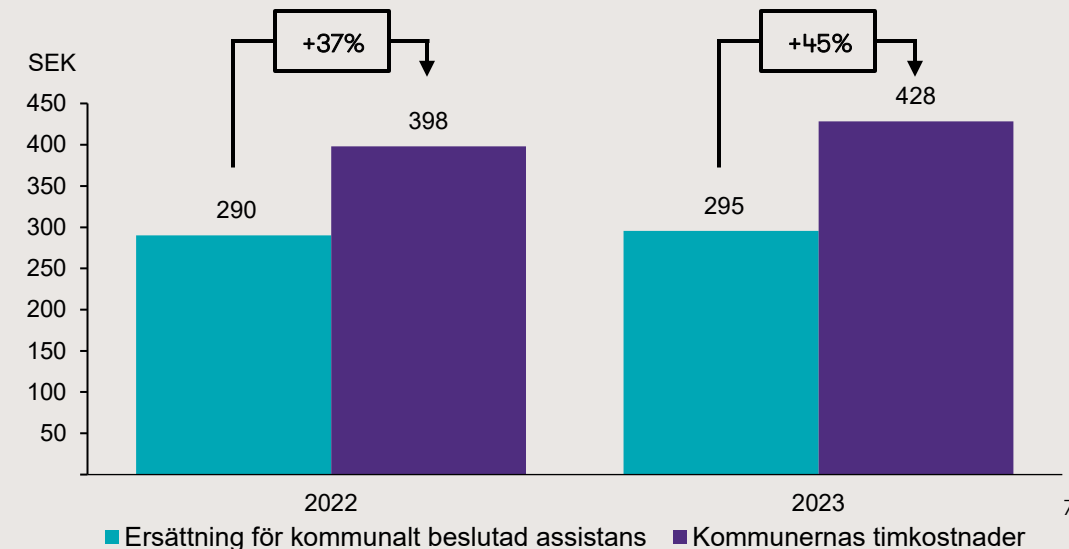
Kommunernas kostnader överstiger väsentligt beslutade ersättningsnivåer

- Den genomsnittliga timkostnaden för kommunalt utförd assistans estimeras till 398 respektive 428 kronor under 2022 och 2023
- Kostnaden är således väsentligt högre än den statliga timschablonen och den kommunalt beslutade ersättningen
- Det skulle samhällsekonomiskt bli betydligt dyrare om kommunerna själva skulle hantera den kommunala assistansen
- Kommunernas kostnadsökning under 2023 överstiger årets ersättningsökning

Timschablonen vs. Kommunernas timkostnader – 2022 och 2023

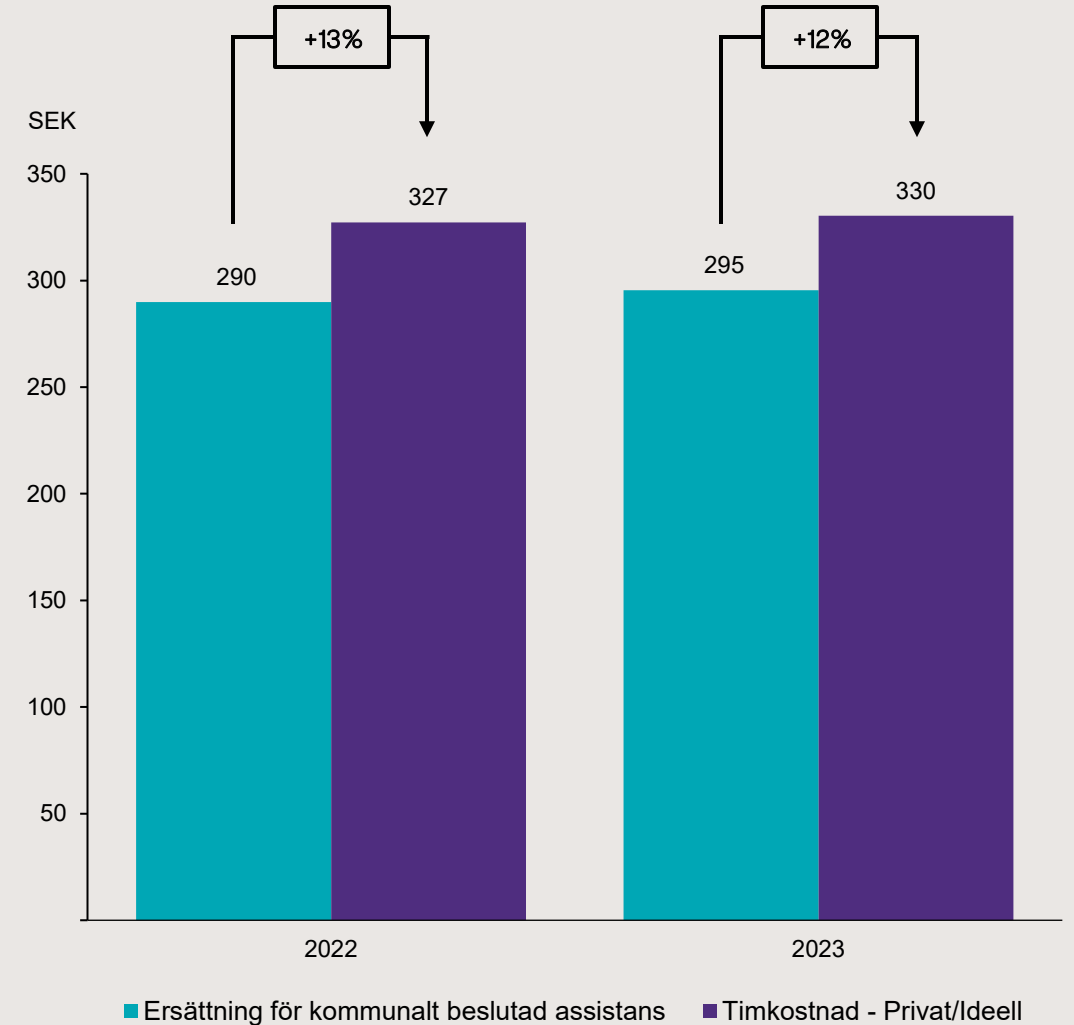
Ersättning för kommunalt beslutad assistans vs. Kommunernas timkostnader – 2022 och 2023

Kommunernas ersättning till icke-kommunala utförare understiger uppmätta kostnader

- Den estimerade genomsnittliga timkostnaden under 2022 och 2023 för privata utförare beräknas överstiga den genomsnittliga kommunala timersättningen med 12-13%
- Icke-kommunala utförare beräknas således inte kunna få kostnadstäckning med en lägre kommunalt beslutad timersättning
 - Medför sannolikt betydande administration kopplat till ansökningar om förhöjd timersättning
- Under 2023 valde Bodens kommun att följa den statliga schablonen för att reducera den administrativa bördan för samtliga parter

Ersättning för kommunalt beslutad assistans vs. Estimerad timkostnad för privata utförare – 2022 och 2023

Tack för oss!

Mats Fagerlund

Partner och branschansvarig för Vård och omsorg

Hugo Larsson

Senior Associate, Advisory